

PERSEPOLIS

MARJANE SATRAPI

SARAJEVO, 2020.

PERSEPOLIS MARJANE SATRAPI

EDICIJA ATLANTIS - KNJIGA I • **UREDNIK:** ALMIR ŠEHALIĆ • **PRIJEVOD:** SLOBODANKA BOBA LIZDEK • **KOREKTURA:** AMELA ŠEHALIĆ

PRIPREMA ZA ŠTAMPU: NIHAD ŠEHALIĆ I ALMIR ŠEHALIĆ • **ŠTAMPARIJA:** DOBRA KNJIGA - SARAJEVO

IZDAVAČ: AGARTHI COMICS • WWW.AGARTHICOMICS.BA • WWW.STRIPOVI.BA

ŠTAMPANO U BOSNI I HERCEGOVINI

©2017, Marjane Satrapi & L'Association. All rights reserved. Published by arrangement with *L'Association*

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

« Cet ouvrage a bénéficié du soutien des Programmes d'aide à la publication de l'Institut français » .

« Ovaj strip je realizovan uz pomoć programa podrške pri objavljivanju Francuskog Instituta »

**INSTITUT
FRANÇAIS**
BOSNIE-HERZÉGOVINE

1

MARAMA

OVO SAM JA KAD MI JE BILLO 10 GODINA. BILLO JE TO 1980. GODINE.

A, OVO JE FOTOGRAFIJA IZ RAZREDA. JA SJEDIM SKROZ LIJEVO, TAKO DA ME NE VIDITE. S LIJEVA NA DESNO: GOLNAZ, MASHID, NARINE, MINNA.

GODINE 1979. DESILA SE REVOLUCIJA. POSLIJE SU JE PROZVALI „ISLAMSKA REVOLUCIJA“.

POTOM JE DOŠLA 1980. TE GODINE JE NOŠENJE MARAME U ŠKOLI POSTALO OBAVEZNO.

NAMA SE NIJE BAŠ DOPADALO NOSITI MARAMU, POGOTOVO, JER NISMO ZNALE ZBOG ČEGA JE NOSIMO.

A, POGOOTOVO ŠTO SMO GODINU DANA RANIJE, 1979.,
IŠLI U FRANCUSKU SEKULARNU ŠKOLU,

I BILI SMO SVI ZAJEDNO - DJEVOJČICE I DJEČACI.

A, ONDA, IZENENADA 1980...

SVE DVOJEZIČNE ŠKOLE
SE MORAJU ZATVORITI.

ONE SU SIMBOLI SVJET-
SKOG KAPITALIZMA.

BRAVO!

KAKVA MUDROST

DEKADENCIJE*

*TO JA NAZIVAM:
"KULTURNOM REVOLUCIJOM"

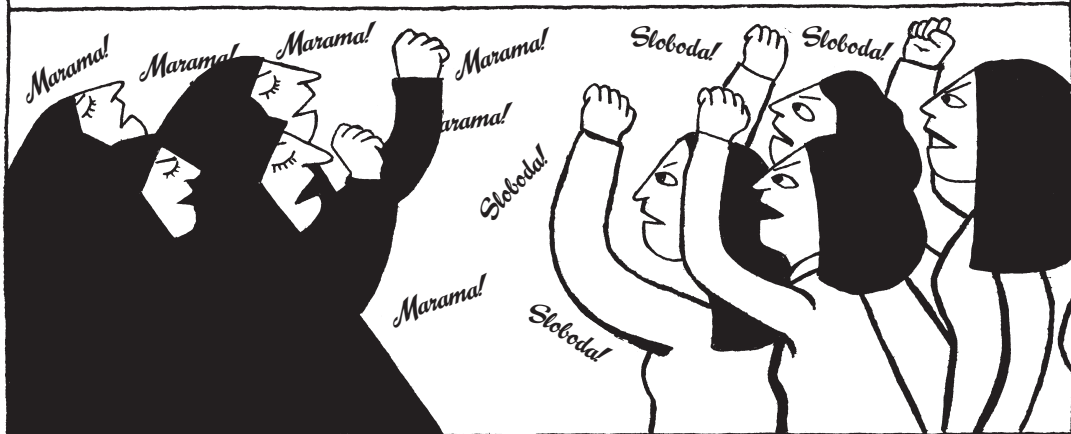
POKRILI SU NAS I ODVOJILI OD NAŠIH DRUGARA.

I TO JE TO!

POSVUDA NA ULICAMA SU BILI PROTESTI ZA I PROTIV NOŠENJA MARAME.

NA JEDNOJ OD MANIFESTACIJA MOJU MAJKU JE SNIMIO NJEMAČKI NOVINAR.

BILA SAM VRLO PONOSNA NA NJU. FOTOGRAFIJA JE OBJAVLJENA U CIJELOJ EVROPI.

ČAK I U JEDNOM ČASOPISU KOD NAS. MAMU JE BILO JAKO STRAH.

JESI VIDIO
TI TO?

NE
BRINI,
DRAGA.

OFARBALA SE.

I DUGO JE NOSILA TAMNE NAOČALE.

NISAM PREVIŠE ŽNALA ŠTA DA MISLIM O MARAMI. BILA SAM VELIKA VJERNICA, ALI, U MOJOJ PORODICI, SVI SKUPA SMO BILI VRLO MODERNI I NAPREDNI.

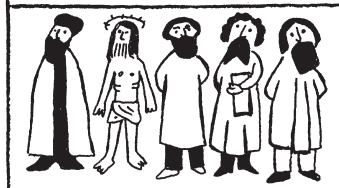
ROĐENA SAM POBOŽNA.

VEĆ KAD MI JE BILLO ŠEST GODINA, BILA SAM SIGURNA DA SAM JEDNA OD POSLJEDNIH PROROKA. BILLO JE TO PAR GODINA PRIJE REVOLUCIJE.

PRIJE MENE BILLO IH JE NEKOLIKO.

JA SAM POSLJEDNJI PROROK

ŽENA?

HTJELA SAM BITI PROROK...

JER NAŠA KUĆNA POMOĆNICA NIJE JELA S NAMA ZA STOLOM,

JER JE MOJ OTAC VOZIO KADILAK.

A, POSEBNO JER SU MOJU BAKU STALNO BOLJELA KOLJENA.

DOĐI OVAMO, MARJII! POMOZI MI DA USTANEM

NE BRINI. USKORO TE NEĆE VIŠE BOLJETI!

KAO I SVI MOJI PRETHODNICI,
IMALA SAM SVOJU SVETU KNJIGU.

PRVA TRI PRAVILA SU POTEKLA OD ZARATUSTRE. ON JE BIO PRVI
PROROK U MOJOJ ZEMLJI PRIJE ARAPSKJE INVAZIJE.

ŽELJELA SAM DA SLAVIMO I ŽOROASTRISTIČKE
PRAZNIKE, POPUT PRAZNIKA VATRE,

NAKON KOJEG DOLAZI NOROUZ, PERSIJSKA NOVA GODINA
KOJA SE SLAVI 21. MARTA, NA PRVI DAN PROLJEĆA.

SAMO JE MOJA BAKA ZNALA ZA MOJU KNJIGU.

BICIKL

„REVOLUCIJA JE KONAČNO PROBUDILA NAROD IZ SNA DUGOG 2500 GODINA“.

„2500 GODINA TIRANIJE I POTLAČENOSTI“, KAKO JE GOVORIO MOJ OTAC.

PRVO NAŠI CAREVI

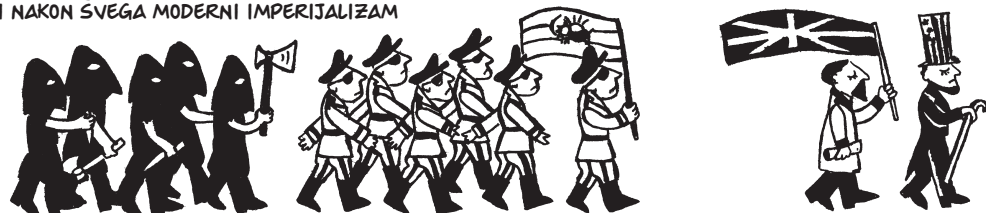
POTOM ARAPSKA INVAZIJA SA ZAPADA

NAKON KOJE JE USLIJEDILA MONGOLSKA INVAZIJA SA ISTOKA

I NAKON ŠVEGA MODERNI IMPERIJALIZAM

VATROGASCI SU STIGLI TEK ČETRDESET MINUTA KASNIJE.

BBC JE OBJAVIO DA JE BILo 400 MRTVIH. ŠAHOV REŽIM JE IZJAVIO DA SU VJERSKI FANATICI POČINILI OVAJ MASAKR, MEĐUTIM, NAROD ZNA DA JE ZA TO KRIV ŠAH!

ĆELIJA PUNA VODE

MOJI RODITELJI SU IŠLI NA PROTESTE SVAKI DAN.

DOLE KRALJ!

SITUACIJA JE IZMAKLA KONTROLI.
VOJSKA JE PUČALA NA NJIH.

A ONI SU VOJSKU GAĐALI KAMENJEM.

NAVEČER, NAKON TOLIKOG MARŠIRANJA I BACANJA KAMENJA,
BOLELO IH JE CIJELO TIJELO, ČAK I GLAVA.

HEJ, MAMA,
TATA, HOĆEMO
IGRATI
MONOPOLA?

DUŠO, UMORNI
SMO.

NIJE SAD
VRIJEME ZA TO.

MONOPOLA! NE
MOGU VJEROVATI.
HA! HA! HA

NIKADA,
NIKADA,
NIKADA
NIJE
VRIJEME!

TREBA NAPOMENUTI DA JE TO BILO U DOBA STVARANJA REPUBLIKA U REGIONU. UOSTALOM, SVAKO IH JE ZAMIŠLJAO NA SVOJ NAČIN.

GANDHI U INDIJI

HINDUSI I MUSLIMANI
MORAJU SKLOPITI
MIR NE BI LI
SVRGNULI
ENGLJEZE.

ATATURK U TURSKOJ

MI, TURCI
SMO SEKULARNI
ZAPADNJACI, MOJE
ZELENE OČI SU
DOKAZ ZA TO.

ŽATO JE I ŠAHOV OTAC ŽELIO
SLIJEDITI NJIHOV PRIMJER.

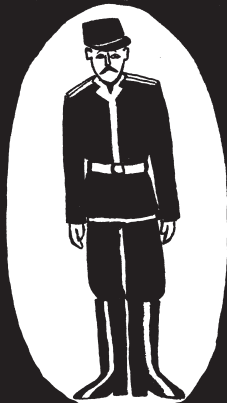
ALI, ON NIJE BIO NI
OBRAZOVAN KAO GANDHI,
KOJI JE BIO ADVOKAT,

NITI JE BIO
NARODNI VOĐA
POPOT ATATURKA
KOJI JE BIO GENERAL.

ON JE BIO NEPISMENI OFICIRČIĆ.

BLAGODET ZA ENGLJEZE KOJI SU BILI VRLO UTJECAJNI I KOJI SU VRLO
BRZO DOBILI VJETAR U LEĐA ZA SVOJE PROJEKTE.

ZEMLJA JE BOGATA!

NO, BOLJŠEVICI SU
BLIZU.

KAKO SE ONO ŽOVE
TAJ VOJNIK?

REŽAJ MORAMO
OTIĆI DA GA
UPOZNAMO!

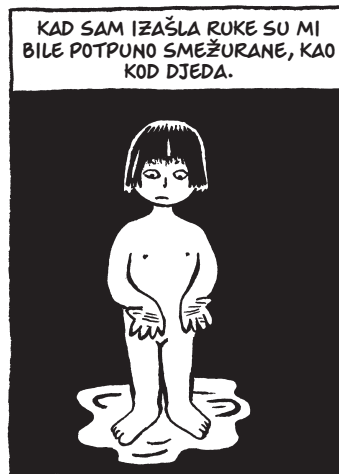
I TO BRZO! PERSIJA
LEŽI NA NAFTI!

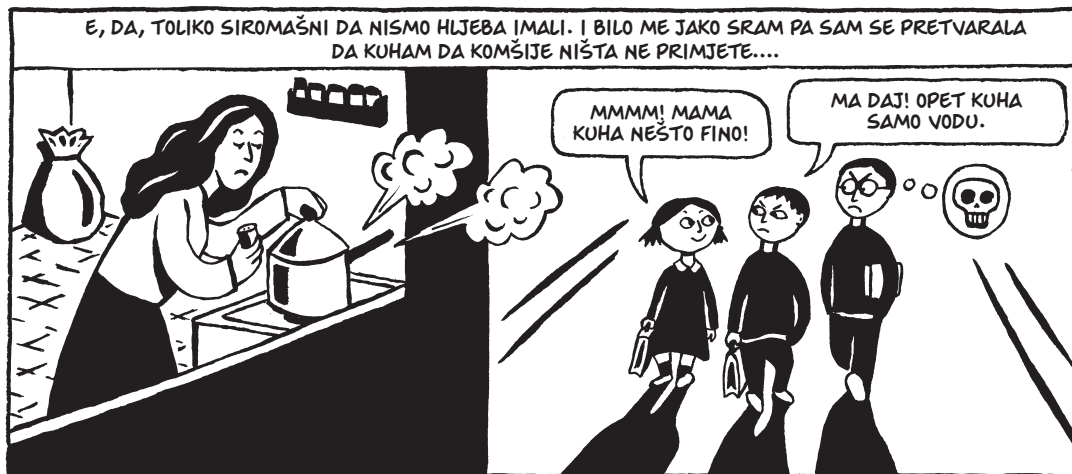

PERSEPOLIS

OTIŠAO JE ČAK NA GROB KIRA VELIKOG, VLADARA ANTIČKOG SVIJETA.

KIRE, POČIVAJ U MIRU, MI BDIJEMO NAD PERSIJOM.

SAV NOVAC KOJI PRIPADA ZEMLJI JE SPISKAN NA SULUDE PROSLAVE 2.500 GODINA POSTOJANJA DINASTIJE I DRUGE TRICE... SVE SAMO DA ZADIVI DRŽAVNE POGLAVARE, JER NAROD NIJE MARIO ZA TO.

TAKO SAM SRETNJA ZBOG DIZANJA REVOLUCIJE, JER SAH...

GLADNA SAM!

KUPILA SAM TI KNJIGE. VIDJEĆEŠ ZBOG ČEGA SU SE LJUDI POBUNILI.

NEĆE DA MI PRIČA O DJEDU!

